

LA CITTÀ NUDA

DI EDOARDO REZZONICO

... "Wieczór w Nowej Hucie ofiaruje mieszkańcom parę kawiarni urządzo-
nych z niejakim gustem, kinoteatr oraz teatr. Teatr, którego może pozazdrościć
niejedna stolica europejska.

Pośród ultranowoczesnych bloków domów standaryzowanych, wielkich skle-
pów, szkół, melancholijnych ogrodów wznosi się "Teatr Ludowy", który rozpoczął
działalność w zimie 1955 roku przedstawieniem "Krakowiaków i Górali" Bogusław-
skiego. Od początku teatr nowohucki zadał sobie wielki trud przyciągnięcia w
orbitę sztuki nowych mieszkańców młodego miasta i nie uczynił tego zniżając
się do przeciętności, aby ułatwić sobie porozumienie z publicznością. "Ażeby uzy-
skać zaufanie publiczności, trzeba ofiarować jej od początku dobry teatr" -
powiedziała mi dyrektor Krystyna Skuszancka, która przyjęła mnie uprzejmie w
swoim gabinecie na pierwszym piętrze budynku teatralnego. To jej wyznanie wiary,
to jest jej program ustalony od samego początku pomimo krytyk i ataków praso-
wych. Pięć lat życia, pięć lat sukcesów zaświadczyło o rzetelności tego progra-
mu. Jedyne teatry, które mogły się narodzić, żyć i rozwijać się w Nowej Hucie, mie-
ście nowym - musiał być teatrem o charakterze eksperymentalnym. Teatr Ludowy
~~został~~ zaczął się w owej atmosferze buntu wrócego w polskich środowiskach ar-
tystycznych; buntu przeciwko realizmowi mieszczańskiemu z jednej strony, a z
drugiej - przeciw ideologicznemu konformizmowi i oficjalnej estetyce. Manifestem
i wyznaniem wiary teatru było przedstawienie "Esiężniczki Turandot" Carlo ~~Gozziego~~
Gozziego, które zarysowało orientację definitywną zespołu teatralnego Nowej Hu-
ty. Po "Turandot" nastąpiły "Imiona władzy" dziennikarza Jerzego Broskiewicza,
głęboka analiza mechanizacji oraz tyranii, dalej "Jakobowski i pułkownik" Fran-
za Werfla, który analizuje postawę Polaków wobec problemów życiowych. Trzecią re-
alizacją o pewnej ważności była "Balladyna" Juliusza Słowackiego. Ale nie powin-
ny być zapomniane inne sztuki, które znaczyły takie same etapy w życiu Teatru
Ludowego: "Nowy Don Kiszot" Fedry, "Liliom" Molnara, "Zaklinacz deszczu" Nasha,
"Stan obłędzenia" Camusa oraz "Myszy i ludzie" Steinbecka, które zdobyły wspania-
ły sukces i będą ponownie podjęte w najbliższych dniach z okazji pięciolecia
założenia teatru.

Teatr Ludowy urządził już kilka tournées w większych miastach Polski
i - rzecz znamienita - został zaproszony do wystawienia dwóch sztuk zagranicą.
Pierwszej w r. 1957 w Wenecji na 250-lecie urodzin Goldoniego - drugiej w Pary-
żu rok później. Przedstawienie "Arlekina sługi dwóch panów" na Festiwalu w Wene-
cji zdobyło Teatrowi Ludowemu z Nowej Huty reputację światową.

Spektaklom teatralnym o najwyższym poziomie asystuje każdego wieczor
publika złożona w większości z robotników i techników huty Lenina. Nie jest to
łatwe przedsięwzięcie wyjść na poszukiwanie publiczności w surowe środowisko
chłopów przesadzonych do miasta. Z początku istnieli "attachés kulturalni" przy
różnych zakładach przemysłowych, którzy zajmowali się sprzedażą biletów. Ale
widząc słabe zainteresowanie Krystyna Skuszancka użyła innego sposobu, który dał
świetne rezultaty. W każdej fabryce, w każdym wydziale starszy robotnik zajmuje
się reklamą i sprzedażą ~~biletów~~ biletów po cenie jednakowej. Dyrekcja teatru zape-
wnia mu procent od sprzedaży. Nie było jednak łatwą rzeczą ściągnąć taką publi-
czność do teatru takiego typu, który może być uważany za trudny nawet w środowi-
sku bardziej przygotowanym. Teatr wszakże umiał konsekwentnie realizować program
ustalony od początku i zdołał sobie zdobyć dużą ilość stałych bywalców. Jego za-
daniem obecnym jest kontynuować kształtowanie ~~gustu artystycznego~~ gustu artystyczne-
go w tym środowisku prezentując robotnikom-chłopom tego miasta-grzyba - teatr
prawdziwy, bogaty w idee i nowoczesny wyraz artystyczny.

Poza tym kołem magicznym życie Nowej Huty toczy się dalej płaskie i
szare jak zawsze....".